

• วัยรุ่น

มีการเปลี่ยนแปลงระดับฮอร์โมนอย่างมาก เด็กผู้หญิงจะเริ่มมีหน้าอกก่อน จึงจะมีประจำเดือน เด็กผู้ชายเสียงจะแตก อวัยวะเพศเติบโตเต็มที่ และมีการหลั่งอสุจิ (ฝันเปียก) จะมีความรู้สึกทางเพศและมีความต้องการทางเพศเพิ่มขึ้น (ความต้องการทางเพศเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แต่จะถูกทำให้มีมากหรือน้อยขึ้นกับประสบการณ์ทางเพศและสื่อต่างๆ ที่มากกว่าระดับ)

วัยรุ่นจะให้ความสนใจเพศตรงข้ามมากขึ้น มีการรวมกลุ่มตามความสนใจ ทัศนคติ ฯลฯ และในเพศชายส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง จะมากกว่าเพศหญิง ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติในการระบายความต้องการทางเพศของมนุษย์

• หน้าที่ของพ่อแม่

เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น ยอมรับฟังความคิดและเหตุผลของลูก สอนหรือแนะนำโดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้ลูกยอมรับและควรหลีกเลี่ยงการบังคับ ครอบงำและทางออกให้ลูกโดยให้ลูกมีส่วนร่วมด้วย

• หลักการในการสอนเรื่องเพศกับลูก

1. ไม่ดูว่าลูก เมื่อลูกถามเรื่องเพศ เพื่อให้ลูกรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติ เป็นเรื่องปกติที่สามารถถามและพูดคุยกับพ่อแม่ได้
2. ตั้งใจฟังลูกและตอบคำถามตามความเป็นจริง ด้วยกริยาท่าทางปกติเหมือนกับมีการพูดคุยเรื่องทั่วไป
3. อย่าคิดว่าการสอนลูกเรื่องเพศเป็นการกระตุ้นให้ลูกมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เพราะจะได้มีการศึกษาวิชาลัยแล้วพบว่าเด็กที่ได้รับความรู้เรื่องเพศจากพ่อแม่หรือครู จะมีเพศสัมพันธ์ช้ากว่าเด็กที่ไม่ได้รับความรู้เรื่องนี้
4. หากโอกาสสอนลูกเรื่องเพศจากชีวิตประจำวัน เช่น จากหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ทีวี นิตยสารต่างๆ ฯลฯ เพื่อช่วยให้ลูกมีทักษะชีวิตที่ดี

พัฒนาการทางเพศ

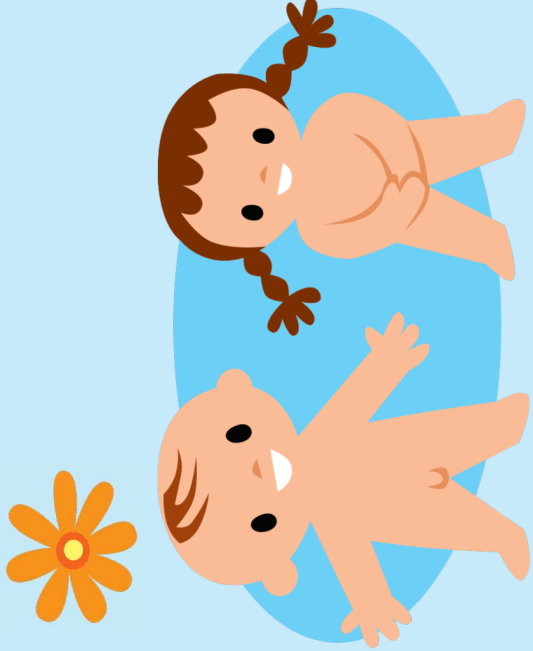
กองอนามัยการเจริญพันธุ์
กรมอนามัย
สิงหาคม 2551

เพศศึกษา

“เรื่องเพศ” เป็นเรื่องธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกคน ดังนั้น มนุษย์จึงมีสิทธิที่จะรับรู้ เข้าใจ และเป็นสุขกับเพศตนเอง ภายใต้อิทธิพลของสังคม และสิทธิของบุคคลอื่น

ความสนใจเรื่องเพศก็เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปทุกคน ซึ่งจะเห็นได้จากเด็กเล็ก ๆ เริ่มถามเรื่องเพศ และเมื่อโตขึ้นก็จะพยายามหาความรู้เพิ่มขึ้นจากสิ่งต่างๆ รอบตัว หลายคนเรียนรู้จากสื่อที่ไม่เหมาะสม เช่น การ์ตูน หนังสือโป๊ลูกโป๊ นวนิยายทางเพศ โทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ฯลฯ สื่อส่วนใหญ่เหล่านี้มักสร้างขึ้นมาเพื่อกระตุ้นความรู้สึกลึกทางเพศและสร้างอารมณ์เพศมากกว่าจะให้ความรู้ทางเพศอย่างถูกต้อง และบางครั้งอาจทำให้เกิดการเรียนรู้ผิดๆ เช่น ความวิปริตทางเพศต่างๆ

ปัจจุบันนักจิตวิทยาพัฒนาการได้ศึกษาและสรุปว่าการเรียนรู้เรื่องเพศจากพ่อแม่หรือครูเป็นสิ่งที่เหมาะสม ช่วยให้เด็กในวัยต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อเรื่องเพศ จะได้ปฏิบัติตัวได้เหมาะสมตามพัฒนาการทางเพศ และป้องกันปัญหาทางเพศที่อาจเกิดขึ้น

พัฒนาการทางเพศ

• อายุ 1-2 ปี

เรียนรู้ที่จะรู้จักความรัก ความผูกพันและสร้างความไว้วางใจแม่ ผ่านพฤติกรรมของแม่ (การมอง พูด อุ้ม สัมผัส สัมผัสหน้า ทักทาย แววดา ฯลฯ) ที่คอยตอบสนองอย่างพอเหมาะต่อความต้องการพื้นฐานของเด็ก เริ่มเรียนรู้ว่าใครรักหรือไม่รัก ไว้วางใจหรือไม่ได้

หน้าท้องพ่อแม่

เลี้ยงลูกด้วยความรัก ให้ความอบอุ่น สัมผัสโอบอุ้ม ตอบสนองความต้องการของลูกอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ

• อายุ 3-5 ปี

รู้จักเพศตัวเองชัดเจน ว่าตนเป็นเพศใด เริ่มมีความสนใจเรื่องเพศอย่างเปิดเผยตามธรรมชาติ มักมีคำถามเรื่องเพศ เช่น “หนูมาจากไหน” “ทำไมน้องไม่มีจู๋” ฯลฯ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรอง เด็กผู้ชายหลายคนเริ่มสำรวจตัวเองและมีพฤติกรรมเล่นอวัยวะเพศ

หน้าท้องพ่อแม่

ตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา และใช้ภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องบทบาททางเพศและเลี้ยงลูกให้ถูกต้องตามเพศ

• อายุ 6-10 ปี

เมื่อถึงวัยนี้ เด็กจะมีความรู้สึกว่าเป็นเพศใด และเริ่มมีบทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตน และรู้จักพัฒนาตนเองให้เข้ากับเพื่อนเพศเดียวกัน (โดยสนใจกิจกรรม รวมทั้งมีความคิดฝันทางเพศร่วมกับเพื่อนได้) มีการเล่าสนมได้เป็นพ่อแม่หรือสามารถปรึกษาผู้ใหญ่เพื่อน มีการใช้คำพูดแปลกๆ มากขึ้น สนใจเรื่องเพศ ความรู้เรื่องเพศได้มาจากหนังสือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฯลฯ เด็กจะค้นพบความเป็นจริงที่ละเอียดถี่ถ้วน

หน้าท้องพ่อแม่

สอนให้เด็กเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างเพศ และทำตัวให้เหมาะสมกับเพศของตน